

2.166

ДЕТА ПОПОВИЋ

ЗАШТИТА ПРИРОДЕ

ПО ЗАКОНУ О ЗАШТИТИ ПРИРОДНИХ РЕТКОСТИ,
ЗАКОНИМА О ШУМАМА, ЛОВУ И РИБАРСТВУ
И МОГУЋНОСТ СУКОБА МЕЂУ ЊИМА

Vladeta Popović

THE PROTECTION OF NATURE UNDER THE LAW CONCERNING THE
PRESERVATION OF NATURAL RARITIES, THE LAWS OF FORESTRY,
HUNTING AND FISHING, AND THE POSSIBILITY OF THEIR CONFLICTING

Научна Рибна

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

БЕОГРАД

1951

Заштита природе по закону о заштити природних реткости, закону о шумама, лову и рибарству и могућност сукоба међу њима

Међу првим, а уједно и најпотпунијим законским одредбама, чији су прописи имали искључиво за предмет заштиту природе и природних реткости у нашој земљи, био је Закон о заштити споменика културе и природњачких реткости Д.Ф.Ј. од 23 јула 1945 год.¹⁾ То је уједно био и први закон овакве врсте у нашој земљи.²⁾ Потреба за једним оваквим законом постојала је већ одавно, али све до овог рата није нико акцију за доношењем једног закона ове врсте сматрао озбиљном и потребном. На повремене захтеве појединаца — љубитеља природе, затим појединих научних радника и других, као и друштава која су била образована за заштиту животиња и растиња, приступало се непотпуним и недоследним мерама по једном и онда несумњиво важном питању. На томе се нарочито истрајно инсистирало у Хрватској и Словенији.³⁾ Ове су покрајине већ онда има-

1) „Службени лист ДФЈ“, бр. 54 од 1945 год.

2) Пре овог закона постојала је „Наредба о чувању и одржавању предмета историске, научне, уметничке вредности, природне лепоте и реткости које буду таквима проглашене“ од 1930 год. О овој ће наредби доцније бити говора. Још раније у краљевини Србији је постојао и „Закон о уништавању штетних животиња и биљака и о заштићавању корисних животиња“. Овај закон је донешен 16 јула 1898 год. Као што се из на- слова види, овај закон се односи на врсте ботаничког и зоолошког карактера, а за предмет има корисне уопште а не и ретке врсте. Са тога разлога, овај закон не стоји у ред закона о којима је реч, мада на први поглед изгледа да је тако.

3) „Прву иницијативу за заштиту наше домаће природе дали су Словенци. Године 1920 основан је у Музејском друштву за Словенију посебан одсек за заштиту природе и природних споменика. Дванаест стручњака проучило је шта би све требало да се учини за заштиту природе у Словенији, па су, после свршеног посла, известили о томе тадашњу „Дежелну владу за Словенију“, а ова је издала 19 фебруара 1921 год. наредбу којом је одређена заштита животиња и биља које су карактеристичне и ретке у Словенији“. (М. Каман: „Човек и природа“. Београд, 1934 год. Стр. 103).

У Словенији и пре овог општег прописа била је извршена заштита великог броја ретких врста биљног и животињског света. Тако је још